

Kennismaking en toelichting accountantscontrole

gemeente Montfoort

23 juni 2026

Agenda

- Voorstellen
- Toelichting rol accountant en uitleg cyclus controle-opdracht
- Toelichting belangrijkste bevindingen controle 2025

Kort voorstellen

Wayne de Vries RA, Partner

Wayne de Vries is de eindverantwoordelijke partner. Wayne heeft bijna 30 jaar ervaring als accountant in de publieke sector en is gespecialiseerd in gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (o.a. GGD'en, Veiligheidsregio's en Omgevingsdiensten).

Guido Weijland MSc, Opdrachtmanager

Guido is een opdrachtmanager met veel werkervaring in de accountancy en dan met name de publieke sector. Guido coördineert, signaleert en indien noodzakelijk escaleert hij de relevante onderwerpen die tijdens de werkzaamheden naar voren komen. Guido is praktisch ingesteld en zorgt voor de dagelijkse aansturing van het controleteam.

Vooraf

- Verstegen controleert de jaarrekening van de gemeente Montfoort.
- Opdrachtverlening op basis van Europese aanbesteding (Verstegen is accountant sinds 2019).
- Opdrachtgever van de accountant is de raad (via de griffie).

Cylcus accountantscontrole

- (kennismakingen)
- Interim-controle
- Jaarrekeningcontrole
- Doorlopend: natuurlijke adviesfunctie

Jaarverantwoording

- De Jaarstukken van Montfoort bestaan uit:
- Jaarverslag
 - Programmaverantwoording
 - Paragrafen
- Jaarrekening
- Bijlagen

Begroting en Jaarrekening moeten op elkaar aansluiten!

Financiële basis:

- Gemeentewet: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0005416/2026-03-21>
- Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0014606/2025-04-17>
- Uitspraken van commissie BBV ter nadere duiding van bovenstaande richtlijnen: <https://commissiebbv.nl/>

Getrouwheid vaststellen

- College stelt zelf vast dat de mutaties in de jaarrekening van Montfoort rechtmatig tot stand zijn gekomen (rechtmatigheidsverantwoording)
- Rechtmatigheidsverantwoording onderdeel van de jaarrekening
- Verstegen stelt vast dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft (getrouwheid), inclusief de rechtmatigheidsverantwoording

Normenkader

Alle relevante interne/externe (financiële) wet- en regelgeving Montfoort

Onder meer relevante kaders voor de controle (“lokaal”):

- Financiële verordening 212 en Controleverordening
- Normenkader van de gemeente **Montfoort**

Onder meer relevante kaders voor de controle (extern):

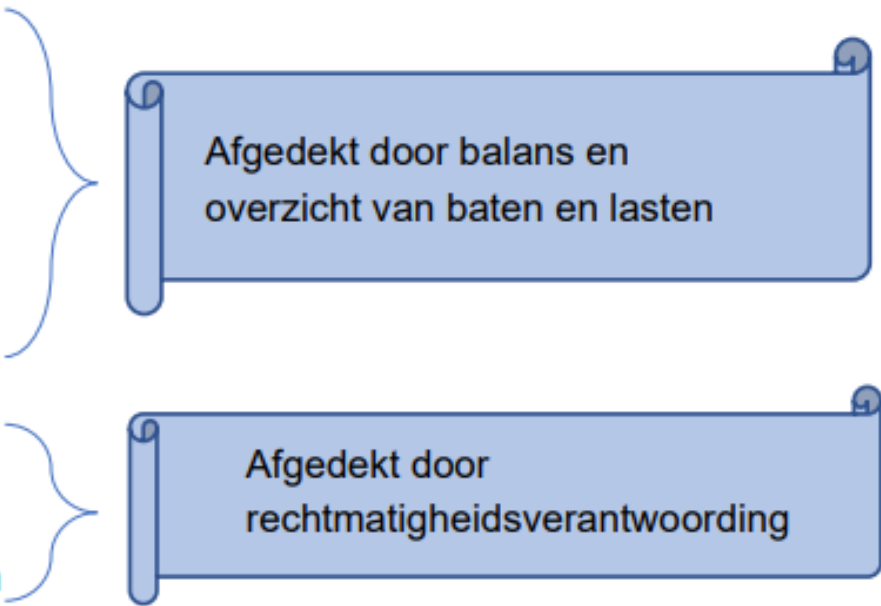
- Europese richtlijnen, denk hierbij bijvoorbeeld aan de regels die gelden voor staatssteun, aanbestedingen.
- Wetten in formele zin, zoals de Participatiewet.
- Algemene Maatregelen van Bestuur, zoals het Besluit Participatiewet.
- Ministeriële regeling, zoals Regeling Participatiewet, IOAW en IOAZ.

Werkzaamheden accountant

- Gericht op de financiële cijfers in de jaarrekening
- Gelet op de foutmarge van 2% van de lasten (voorgeschreven) richten wij ons op de financieel materiële processen

- Wij toetsen beweringen:

- Calculatiecriterium
- Valuteringscriterium
- Adresseringscriterium
- Volledigheidscriterium
- Aanvaardbaarheidscriterium
- Leveringscriterium

Afgedekt door balans en
overzicht van baten en lasten

- Begrotingscriterium
- Voorwaardencriterium
- Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

Afgedekt door
rechtmatigheidsverantwoording

Criteria rechtmatigheid

- De financiële handelingen passen binnen het kader van de geautoriseerde begroting (begrotingscriterium);
- Voorwaarden in wet- en regelgeving worden nageleefd, zoals de Europese aanbestedingswet (voorwaardencriterium);
- Er een toetsing op juistheid en volledigheid van gegevens die door derden zijn verstrekt plaats vindt met het oog op het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van regelingen (M&O criterium).

Voorwaarden die direct van invloed zijn op de verslaggeving c.q. het getrouwe beeld van de jaarrekening worden niet opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

Rol van de raad

- Voor de rechtmatigheidsverantwoording:
 - Kaderstellend en toetsend voor de rechtmatigheidscontrole ...
- ... door middel van vaststellen van de bepalingen omtrent financieel beheer.
 - Financiële verordening (ex art. 212 Gw)
 - Controleverordening (ex art. 213 Gw)
 - Controleprotocol Rechtmatigheid (en accountantscontrole)
 - Normenkader
- Interne controleplan Verbijzonderde interne controle

Kadernota rechtmatigheid

- Kadernota: toelichting invulling begrip rechtmatigheid
- Waaronder:
 - (Europese) aanbestedingen
 - Staatssteun
 - Uitbestede activiteiten

Voorbeeld:

- Leverancier ten onrechte niet Europees aanbesteed: Indien de verantwoordingsgrens overschreden is (2% van de totale lasten) moet deze opgenomen worden in de rechtmatigheidsverantwoording.
- NB: Rechtmatigheidsverantwoording is met opname van bovenstaande fout voor de controle door de accountant “getrouw”.

Kadernota rechtmatigheid

Begrotingscriterium

- Commissie BBV:
 - Iedere afwijking van de begroting is in beginsel onrechtmatig
- Hierdoor is het van belang dat de Raad middels de financiële verordening afspraken met het college maakt in hoeverre afwijkingen acceptabel zijn op bijvoorbeeld:
 - Wel/niet tijdig voorstel indienen begrotingswijziging
 - Overschrijdingen passend binnen bestaand beleid
 - Sprake van compensatie hogere lasten door direct gerelateerde inkomsten
 - Toestaan overheveling investeringen bij toepassing meerdere jaarschijven

Kadernota rechtmatigheid

M&O Criterium

- De gemeente is verantwoordelijk voor haar eigen M&O beleid ten aanzien van:
 - Misbruik preventie en -opsporing;
 - Actualiteit te toetsen wet- en regelgeving;
 - Handhavingsmogelijkheden;
 - Sanctiebeleid.
- College rapporteert over (actualiteit) M&O beleid in de paragraaf bedrijfsvoering.

Natuurlijke adviesfunctie

Een greep uit ons natuurlijk advies aan Montfoort van de afgelopen contractperiode:

- Rechtmatigheid / Rechtmatigheidsverantwoording
- Doorontwikkeling verbijzonderde interne controle
- Doorontwikkeling risicomanagement
- Frauderisicoanalyse en inbedding in de verbijzonderde interne controle
- Reflectie op (aanpassingen op) relevante nota's en verordeningen.
- Ondersteunen bij financiële en verslaggevingstechnische vraagstukken (o.a. SiSa en voorzieningen)
- Automatisering (o.a. Cybersecurity)
- Interne controleplan

Financiële verordening: Belangrijkste keuzes (1/2)

De gemeenteraad stelt de financiële spelregels op in de Gemeentewet Artikel 212 verordening (financiële verordening):

Keuzes:

- Bepalen programma-indeling en inrichting van begroting en jaarstukken
- Keuze niveau van autorisatie (budgetrecht): programma, product, taakveld, investering
- Vaststellen kaders voor begroting, meerjarenraming en tussentijdse rapportages
- Bepalen informatievoorziening aan de raad (frequentie, detailniveau)

Financiële verordening: Belangrijkste keuzes (2/2)

De gemeenteraad stelt de financiële spelregels op in de Gemeentewet Artikel 212 verordening (financiële verordening):

Keuzes:

- Vaststellen regels en grenzen voor rechtmatigheidsverantwoording
- Bepalen omgang met begrotingsafwijkingen en overschrijdingen
- Vaststellen kaders voor reserves, waardering en financieel beleid
- Bepalen risicoprofiel via treasury/financieringsbeleid (leningen, garanties e.d.)
- Stellen van eisen aan financiële organisatie en interne beheersing (AO/IC)

Knoppen van de Raad

- Visie en lange termijn doelen
 - Woonplan, omgevingsvisie, centrumvisie
 - Wonen, sociaal domein, duurzaamheid, economie
 - Bepaald door het ambitieniveau van de gemeente
- Spelregels en kaders
 - Verordeningen, beleid en risicobereidheid gemeente.
- Beleidsdoelstellingen en financiële kaders
 - Begroting, programma-indeling en beleidsplannen
- Samenwerking en verbonden partijen
 - Deelname aan gemeenschappelijke regelingen, samenwerking met andere gemeenten

Actuele thema's

- Onzekerheid overheidsfinanciën en disbalans in taken en middelen
- Realisatie hervormingsagenda Jeugd
- Netcongestie met betrekking tot (woning)bouw
- Investeringsopgaven in infrastructuur, onderwijshuisvesting en duurzaamheid.

Toelichting bevindingen controle Montfoort 2025

Vooraf

- Goede en prettige samenwerking en afstemming Montfoort/Verstegen
- Managementletter 2025, definitief uitgebracht op 30 januari 2026
- Controle van de jaarrekening is zo goed als afgerond, bevindingen 2025 lichten wij toe in deze commissie
- Wij zijn voornemens een goedkeurende controleverklaring voor getrouwheid af te geven bij de jaarrekening 2025 (inclusief de rechtmatigheidsverantwoording) van Montfoort.

Belangrijkste bevindingen

- “Verkeerslichtmodel” – (gerealiseerde) verbeterpunten en aanbevelingen (zie managementletter 2025)
- Financiële positie van de gemeente Montfoort is redelijk (Resultaat 2025 € 34.000 negatief en Eigen vermogen van 9,9 miljoen ultimo 2025).
- IT (beheersing) heeft nadrukkelijk de aandacht van Montfoort. Het is belangrijk hier aandacht voor te hebben en te houden (vooral NIS2 en toekomstige Cyberbeveiligingswet). Hiertoe zijn ook aanbevelingen opgenomen in de Managementletter.
- Rechtmatigheidsverantwoording 2025 is getrouw. De afwijkingen zijn hoger dan de verantwoordingsgrens. Gecorrigeerd voor acceptabele afwijkingen komen de netto onrechtmatigheden onder de verantwoordingsgrens
- Voorziening wethouderspensioenen opgehoogd cf. vereisten vanuit commissie BBV (laat gecommuniceerd door Commissie BBV), dit heeft Montfoort tijdig gesignaleerd en verwerkt.
- SiSa-controle jaarlijks een complex proces. Montfoort moet verantwoording afleggen over 30 regelingen.

Belangrijkste bevindingen

- Verwerkte correcties ten opzichte van de conceptversie
 - Vanuit de externe controle geen correcties met invloed op het resultaat
 - Wel correcties op balansposten, toelichtingen en de rechtmatigheidsverantwoording
- Resterende fouten/onzekerheden in de jaarrekening 2025:
 - Geen ongecorrigeerde fouten
 - Onzekerheid ingekochte zorg Jeugd - € 44.000 (geen controleverklaring bij productieverantwoording vanuit de zorgaanbieder)
- De niet-gecorrigeerde controleverschillen overschrijden de goedkeuringstolerantie niet.

Doorkijk afronding

- 6 juli 2025 besluitvormende raad
- Controleverklaring en definitief accountantsverslag verstrekken wij gelijktijdig met de raadsvergadering.

Graag beantwoorden wij uw
vragen